

A Magyar Kémikusok Egyesülete 1974. május 22–24. között Esztergomban rendezte meg IX. Komplexkémiái Kollokviumát.

A Kollokviumon több, mint 80-an vettek részt egyetemekről, akadémiai és ipari kutatóintézetekből, valamint ipari vállalatoktól.

A Kollokviumon, amelyet *Kőrös Endre* egyetemi tanár, a Komplexkémiái Szakcsoport vezetője nyitott meg, három összefoglaló és huszonnégy rövid előadás hangzott el. Az első csoportban az alábbi előadásokra került sor:

G. Costa (University of Trieste): „Electrochemistry of cobalt chelates and their organometallic derivatives” címmel, a biológiai szempontból igen jelentős B₁₂-vitamin modelljeinek redoxi tulajdonságairól adott összefoglaló tájékoztatót.

J. B. Senior (University of Saskatchewan): “Trifluoromethanesulphonic acid as a non-aqueous solvent. Conductometric studies” című előadásában a szuper-savak kémiaiával kapcsolatos vezetőképességi vizsgálatokról számolt be.

Burger Kálmán (ELTE): „Röntgen fotoelektron spektroszkópia (ESCA) és alkalmazása a koordinációs kémiai kutatásokban” címmel, a komplexkémia legújabb vizsgálati módszeréről és az eddig elért eredményekről tartott előadást.

Ezt követően az alábbi előadások hangzottak el:

G. Nord, H. Matthes, L. A. Skibsted és A. Halonin (University of Copenhagen) a koordinációs közti termékek szerepével foglalkoztak a cianidnak réz(II)-vel és tioszulfátnak arany(III)-mal való oxidációja során.

Négy előadás hangzott el a *komplexek kinetikai vizsgálatával* kapcsolatban:

Bazsa György, Rábai Gyula és Beck Mihály (KLTE) a szén-dioxid katalitikus hatását tárgyalták a $\text{Cr}(\text{H}_2\text{O})_6^{3+} \rightarrow \text{Cr}(\text{DMSO})_6^{3+}$ reakcióban,

Kőrös Endre, Burger Mária és Kis Ágnes (ELTE) az oszcilláló kémiai reakciók szempontjából is fontos reakció — a ferroin bromáttal történő oxidációja — kinetikai vizsgálatáról,

Szeverényi Zoltán és Simándi László (KKKI) a bis(dimetilgloximato)kobalt(III) vegyeskomplexek hidrogénnel történő autokatalitikus reakciójáról számoltak be.

Brücher Ernő (KLTE) pedig a ritkaföldfém-aminopoli-karboxilátok disszociációjának sebességére vonatkozó kutatásait ismertette.

Hidrogénhidas komplexekkel kapcsolatos vizsgálatokról számoltak be: *Márton Attila, Kőmives Tamás, Dutka Ferenc és Kiss Erzsébet* (KKKI) két előadásban, továbbá *Barcza Lajos és Buvári Ágnes* (ELTE) „A benzoésav dimerizációs és hidratációs egyensúlyai”, valamint *Simonyi Miklós, Holly Sándor és Kovács Ilona* (KKKI)

„Fenolok intramolekuláris hidrogén kötések IR spektroszkópiás vizsgálata”.

Komplexyegyensúlyi problémákat tárgyaltak az alábbi előadások: *Sóvágó Imre és Gergely Arthur* (KLTE) „Átmeneti fémionok N-donoratomot tartalmazó ligandumokkal és α -aminosavakkal képzett vegyes komplexek stabilitási viszonyai”;

Farkas Etelka, Gergely Arthur és Nagypál István (KLTE) „A réz(II) potenciálisan háromfogú aminosavakkal képzett törzs- és vegyes komplexek egyensúlyi és termodinamikai viszonyai”;

Lásztity Simon, Garai Tibor, Molnár Ferenc, Csákvári Béla és Dévay József (ELTE, VVE) „Indium(III)-tio-cianato komplexek vizsgálata erősen savas oldatokban”,

Nagy József, Kuzsmann Jánosné és Hegedüs Béláné (BME) „A metil- és klórmethylmetilklórszilánok donor típusú oldószerrel képzett komplexei”.

A $\text{Cr}(\text{DMSO})_6^{3+}$ egyszerű és komplex sóiról *Szabóné Ákos Zsuzsa, Bazsa György és Országh István* (KLTE, BME), a hidrodopirrolil-l-borátok hidrolíziséről *Emri József, Győri Béla és Szarvas Pál* (KLTE), a molibdén(IV)-tetrakis-diethyl-ditiokarbamat előállításáról és tulajdonságairól *Váradi Zoltán és Nieuwpoort, A.* (KLTE, University of Nijmegen), néhány poliamin Co(III)-komplex polarográfiás vizsgálatáról *Kiss László* (JATE) tartottak előadást.

A polivolframátok spektrofotometriás vizsgálatáról *Varasdi Károly és Tekuláné Buxbaum Piroška* (MŰFI), a négyes koordinációjú Ni(II)-komplexek abszolút konfigurációjának szemiempirikus meghatározásáról *Bán Miklós és Révész Márta* (JATE) számoltak be.

Két előadás hangzott el az *NO ligandumot tartalmazó komplexekről*: *Mohai Béla, Bencze Lajos és Horváth Attila* (VVE) a NO-ligandum viselkedését ismertették cianometallát- és fémorganikus komplexek termoanalízise során, *Papp Sándor* (VVE) előadása pedig az NO-vegyértékrezgés kationfüggését határozta meg a $\text{Fe}(\text{CN})_3\text{NO}^{2-}$ anionban.

Az azido-fémkarbonil komplexekkel kapcsolatos kutatásaikat ismertették *Viziné Orosz Anna, Zimlér Tamás és Galamb Vilmos* (VVE).

Biokémiai szempontból is érdekes előadást tartottak *Boross László, Cseke Emília és Takács József* (SZBK): „A gliceraldehid-3-foszfát dehidrogenáz réz(II)-ionnal képzett komplexének optikai és katalitikus sajátosságai”. továbbá *Speier Gábor* (VVE): „A $\text{CuCl}(\text{py})_n$ komplex, mint pirokatecház modell” címmel.

A Kollokviumon végig igen élénk vitaszellem alakult ki; elsősorban a komplexek kinetikai vizsgálatával, valamint a komplexek biokémiai jelentőségével kapcsolatos előadások váltottak ki széles körű érdeklődést. Mindkét kutatási irány ugyanis manapság a komplexkémiái kutatások előterében áll.

Kőrös Endre